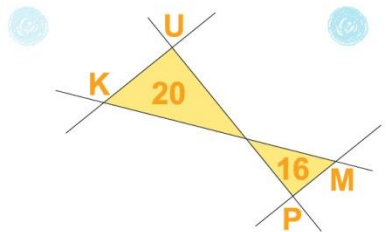

Poučevanje geometrije s 3D modelirnikom

Melita Podgoršek

Ekonomška šola Celje,
Gimnazija in srednja šola

3. mednarodna konferenca
o učenju in poučevanju matematike

KUPM 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

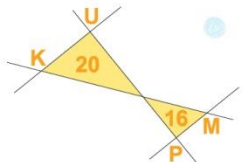

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

UVOD

- PROGRAMSKA OPREMA ZA 3D MODELIRANJE
  - Predstavitev
  - Groba predstavitev zmožnosti, ki jih nudi 3D modelirnik
  - SolidWorks
- LIKI TER NJIHOVE GEOMETRIJSKE LASTNOSTI
  - Prikaz višin in očrtanega kroga v trikotniku
  - Konstrukcija trikotnika
- TELESA TER NJIHOVE GEOMETRIJSKE LASTNOSTI
  - Konstrukcija pokončne štiristrane prizme z valjasko luknjo in konstrukcija vrtenine
  - Prikaz lastnosti pokončne štiristrane piramide
- UPORABA GEOMETRIJE V PRAKSI
  - Primer izračuna odpada pri izdelku "električni kontakt"

• CILJI

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

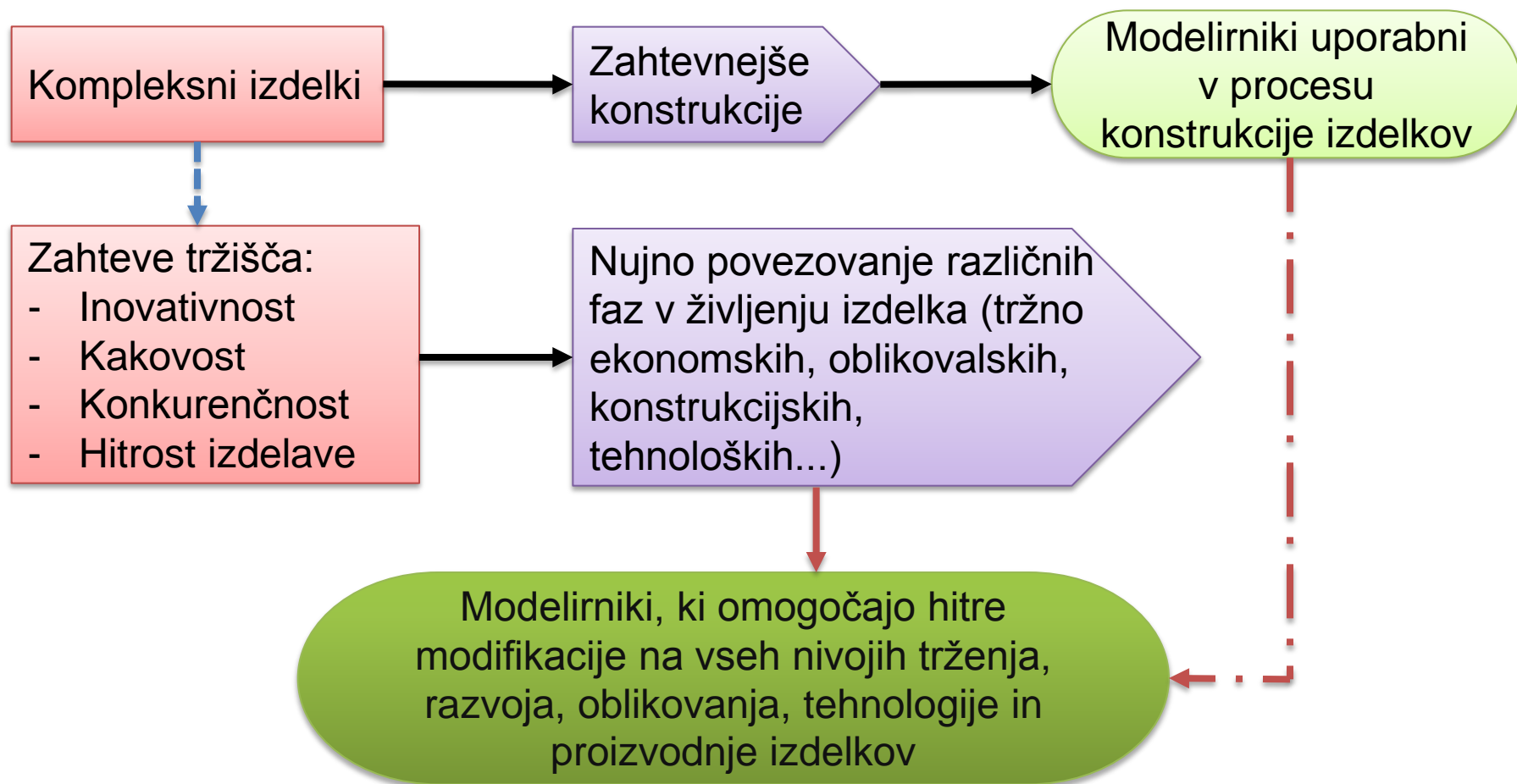

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

RAZVOJ 3D MODELIRNE PROGRAMSKE OPREME

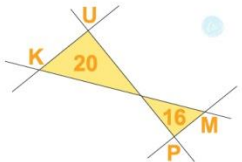
MODELIRNIKI

PARAMETRIČNI

- Sprotne modifikacije na vseh nivojih procesa
- Neobhodna uporaba pri povezanih procesih
- Potrebna zmoglivejša računalniška oprema
- Zasedajo cca 95% tržišča
- Predstavnik:
  - CATIA
  - SOLIDWORKS
  - Pro/ENGINEER
  - SOLIDEDGE...

NEPARAMETRIČNI

- Primerni za individualizirano delo
- Uporabni v specifičnih proizvodnih procesih (orodjarne, prototipne delavnice...)
- Potrebna manj zmogljiva računalniška oprema
- Predstavnik:
  - VISI VERO ...

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

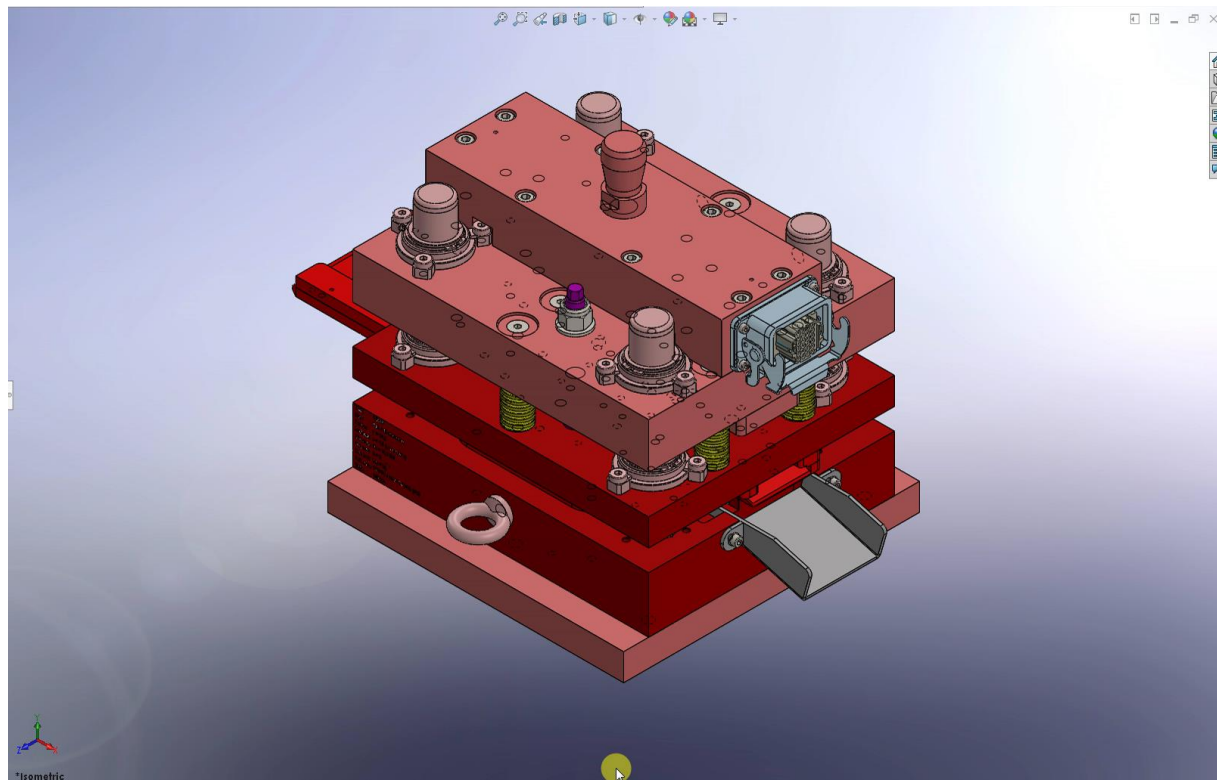

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

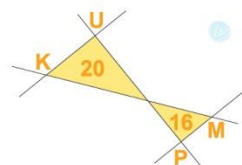
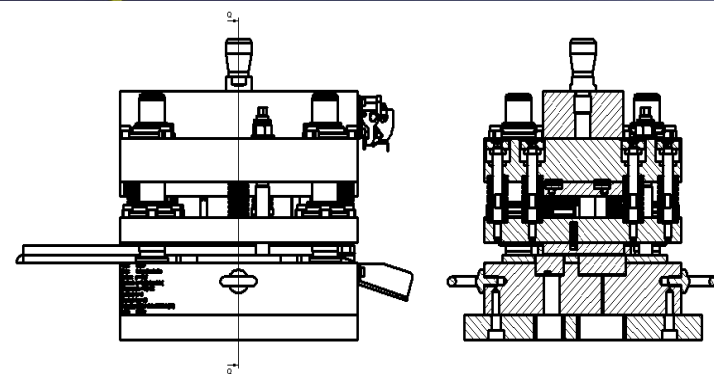
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

- Celovit pogled v konstrukcijo izdelka
- Hitro pregledovanje značilnih prerezov delovanja
- Omogočen je vpogled v notranjost izdelka z uporabo prosojnosti
- Omogočeno je zakrivanje dela
- Natančen vpogled v obliko in lastnosti posameznega sestavnega dela
- Kreiranje potrebne dokumentacije

Starejši način:

- 2D predstava
- Tipični prerezi

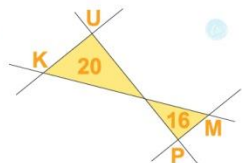
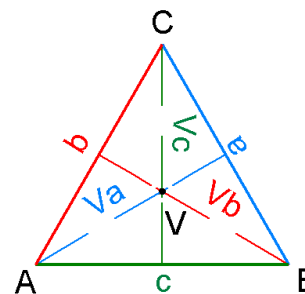
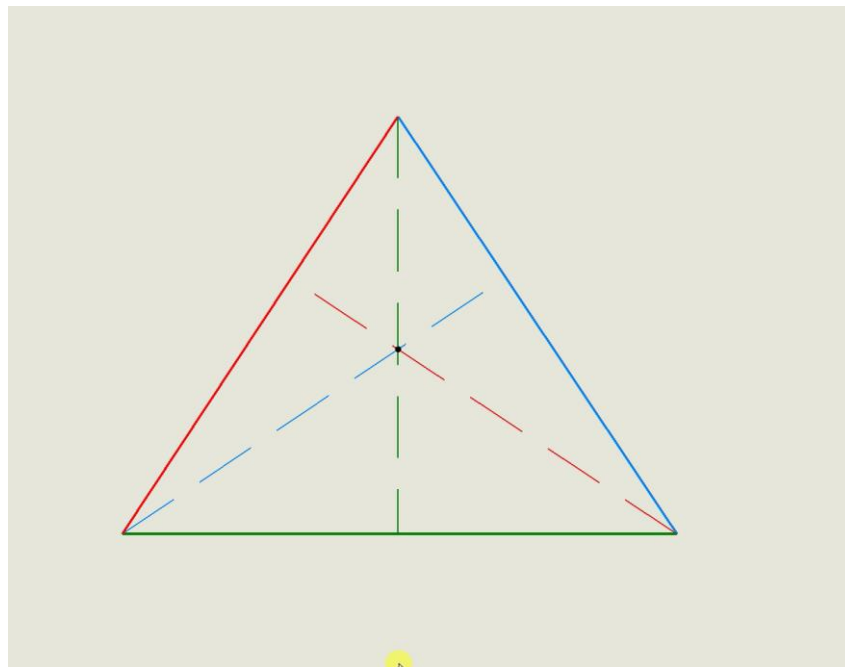
KUPM 2016

GEOMETRIJSKI LIKI IN NJIHOVE LASTNOSTI

VIŠINE V TRIKOTNIKU

Prikaz spreminjanja višin ter višinske točke:

- s spreminjanjem oglišča,
- s spreminjanjem stranice.

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

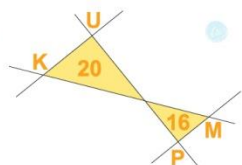
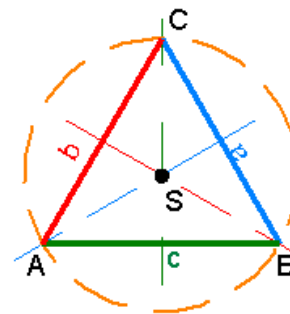
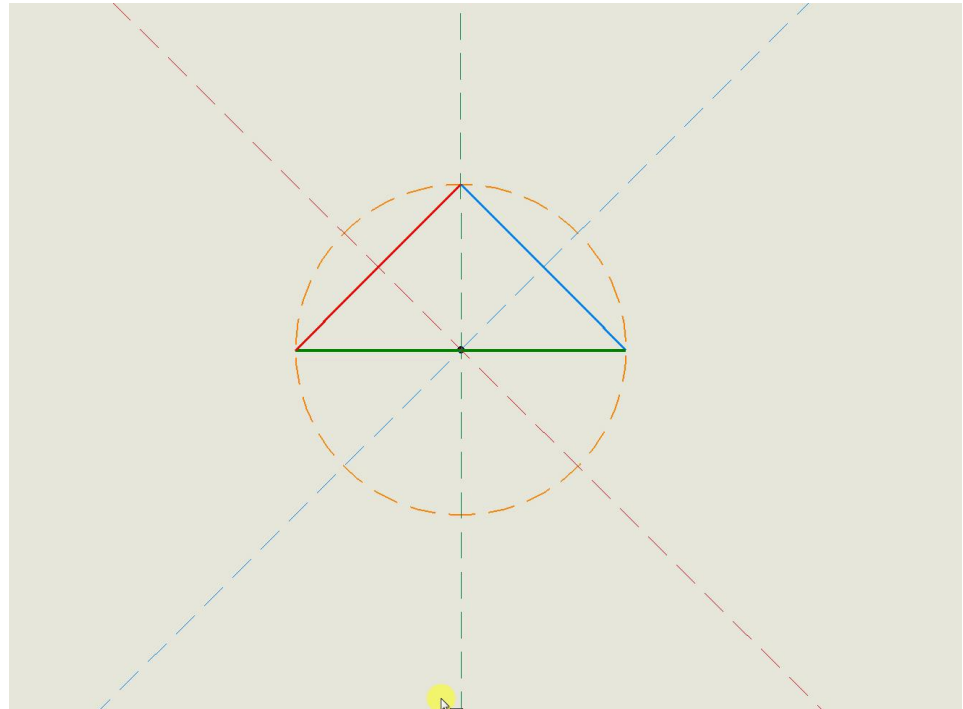
GEOMETRIJSKI LIKI IN NJIHOVE LASTNOSTI

TRIKOTNIKU OČRTAN KROG

Prikaz spreminjanja
premera ter središča
trikotniku očrtanega
kroga:

- s spreminjanjem
oglišča,
- s spreminjanjem
stranice.

Spreminjanje oblike
trikotnika, če
spreminjamo premer
trikotniku očrtanega
kroga

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

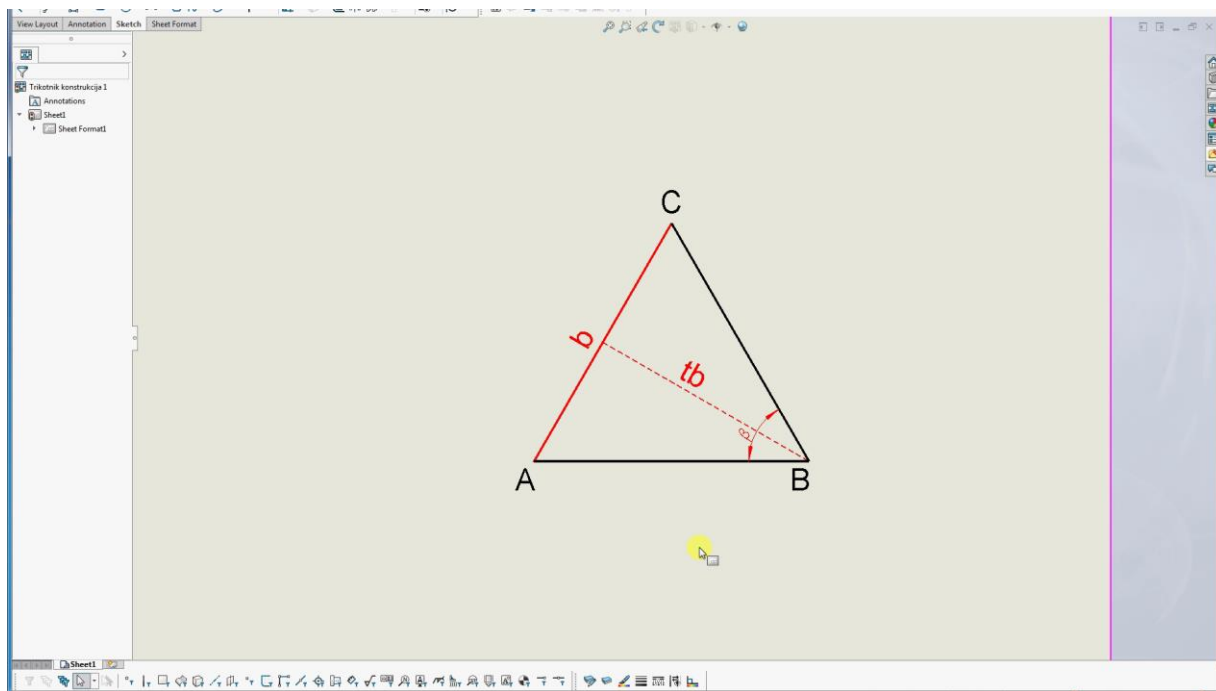
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

GEOMETRIJSKI LIKI IN NJIHOVE LASTNOSTI

PRIMER KONSTRUKCIJE LIKA

Prikazani sta dve
konstrukciji lika:

- konstrukcija s pomočjo pomožnih daljic,
- konstrukcija, ki jo konstruktorji običajno uporabljajo pri risanju s 3D modelirnikom.

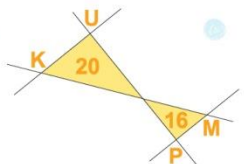
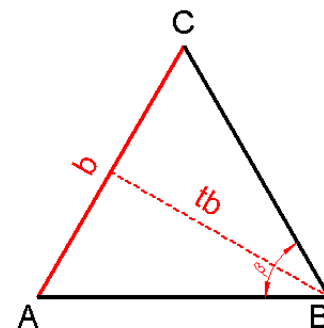

Podatki trikotnika

$$b = 50 \text{ cm}$$

$$tb = 60 \text{ cm}$$

$$\beta = 30^\circ$$

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

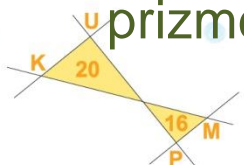
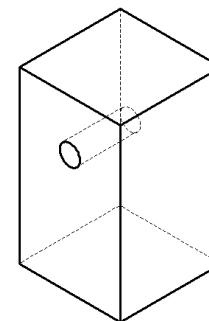
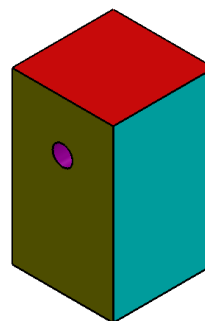
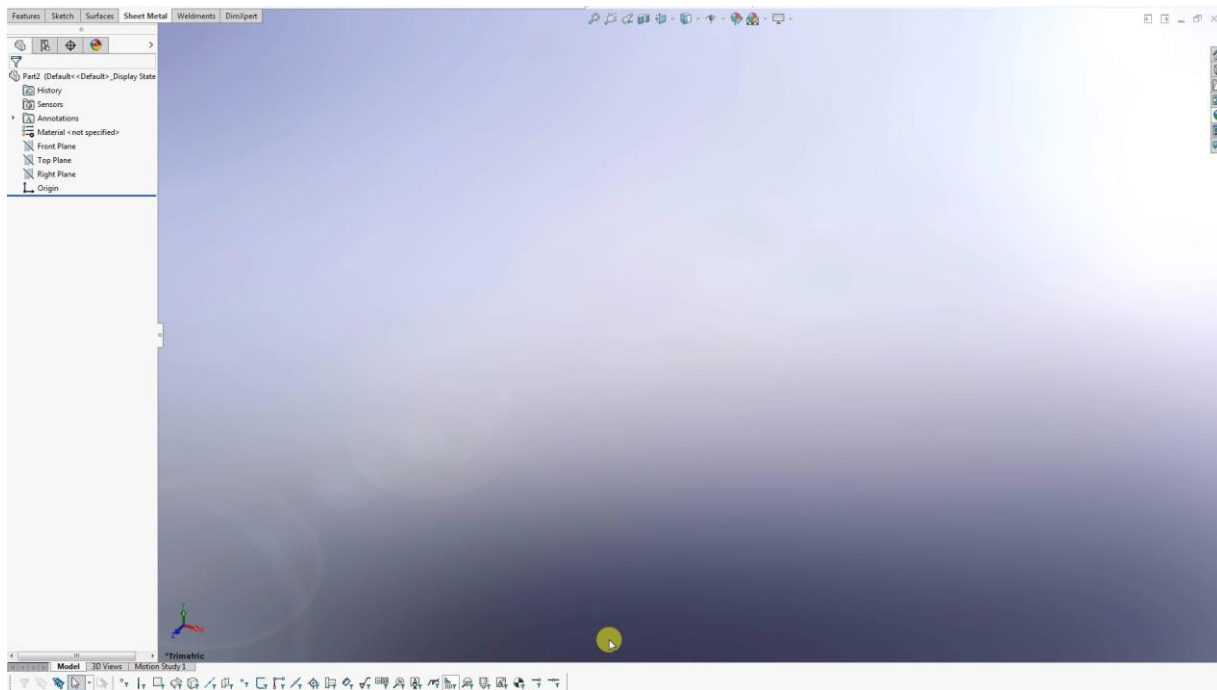

GEOMETRIJSKA TELESA IN NJIHOVE LASTNOSTI

KONSTRUKCIJA POKONČNE ŠTIRISTRANE PRIZME Z LUKNJO

Potek:

- Izbira osnovne ravnine
- Konstrukcija osnovnega lika
- Razširitev lika v telo
- Izbira ravnine luknje
- Konstrukcija pozicije ter lika luknje
- Razširitev kroga v valj (izdelava luknje)
- Označitev ploskev prizme ter luknje

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

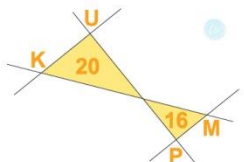
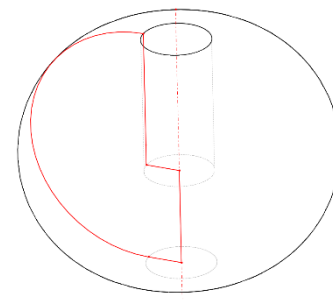
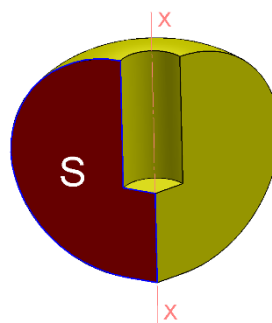
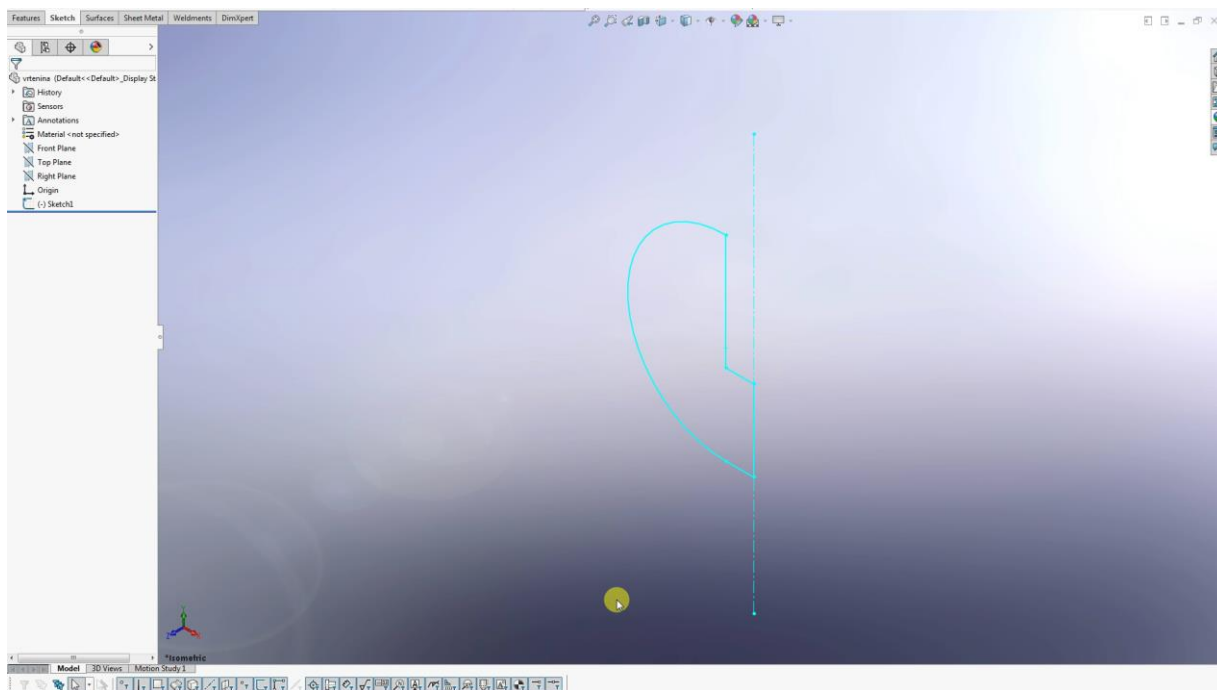

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

GEOMETRIJSKA TELESA IN NJIHOVE LASTNOSTI

KONSTRUKCIJA VRTENINE

- Konstrukcija popolne vrtenine
- Prikaz osnovnega lika vrtenine
- Konstrukcija nepopolne vrtenine
- Prikaz osnovne ploskve vrtenine

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

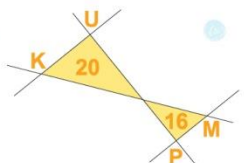
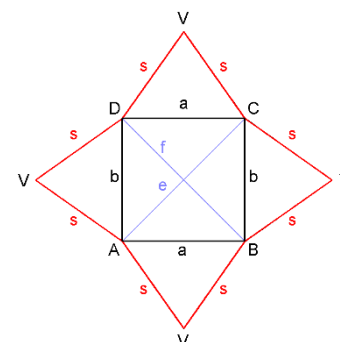
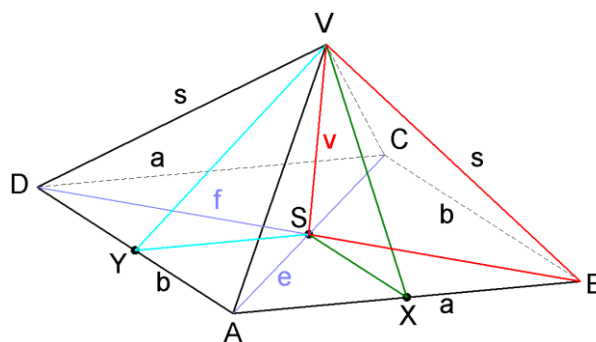
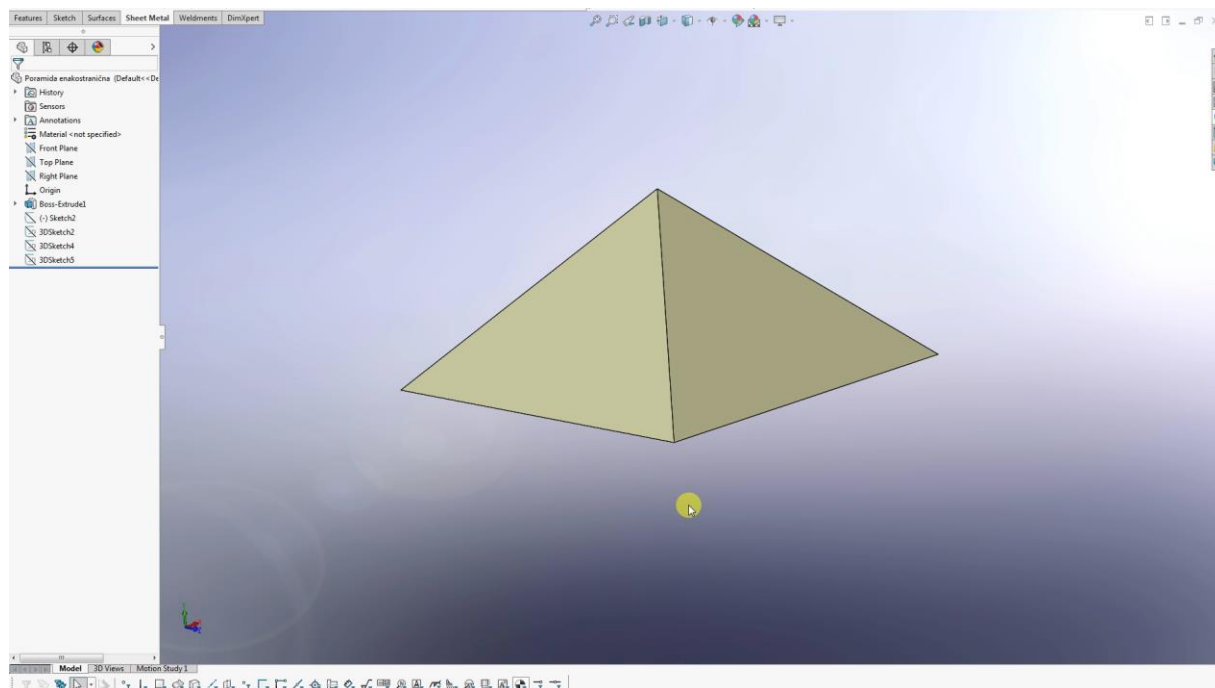

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

GEOMETRIJSKA TELESA IN NJIHOVE LASTNOSTI

POKONČNA ŠTIRISTRANA PIRAMIDA

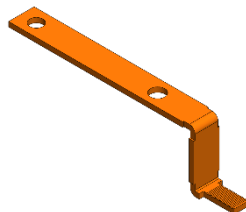
- Diagonale na osnovni ploskvi
- Značilni trikotniki piramide
  - $\triangle VSB$
  - $\triangle VSX$
  - $\triangle VSY$
- Mreža piramide s prikazanimi:
  - stranicami osnovne ploskve a in b
  - stranico piramide s

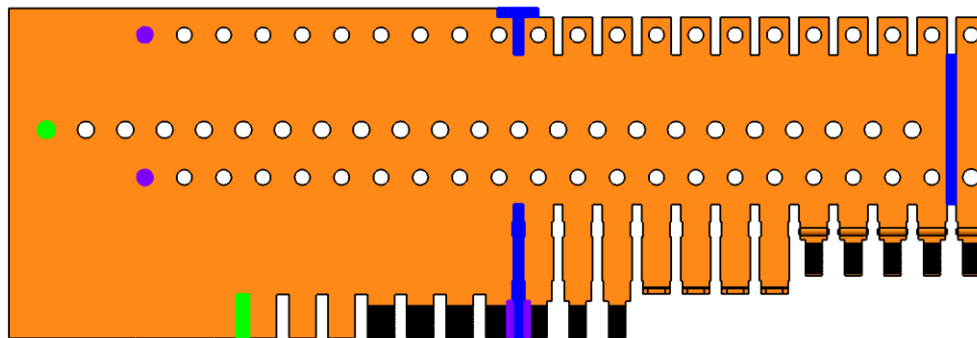
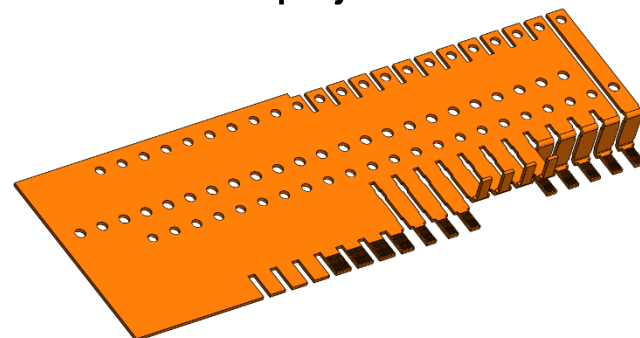
PRIMER IZRAČUNA ODPADA PRI IZDELAVI ELEKTRIČNEGA KONTAKTA

- Material Cu
- Cena materiala 30%-40% cene kontakta
- Izdelan iz traku širine $h=88$ mm ter debeline $s=1,5$ mm
- Izdelan s tehnologijo hladnega preoblikovanja v zgoraj prikazanem orodju
- Odpad ter stopnje preoblikovanja so določene s strani tehnologa

Kontakt

Trak in stopnje izdelave

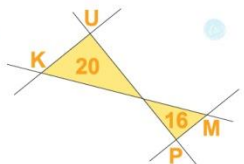
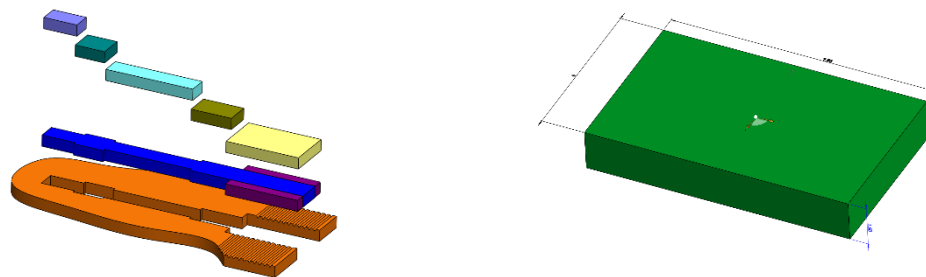
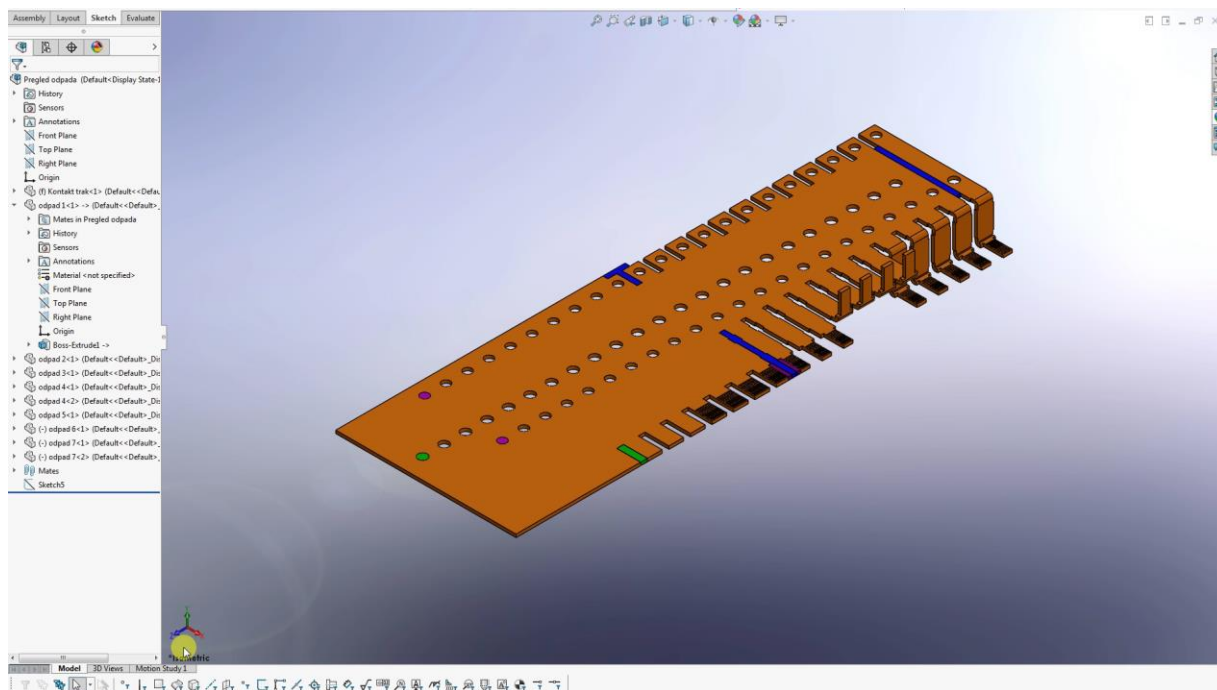
Sovpada z drugim izsekom

Odpad zaradi izdelka

Odpad zaradi tehnologije izdelave

PRIMER IZRAČUNA ODPADA PRI IZDELAVI ELEKTRIČNEGA KONTAKTA

- Razstavljanje sestavljenih teles na osnovne
- Avtomatski izračun volumna posameznega elementarnega telesa
- Volumen izdelka:
  - 914,55 mm³
- Volumen odpada
  - 371,43 mm³ (tehnol.)
  - 91,18 mm³ (izdelek)

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

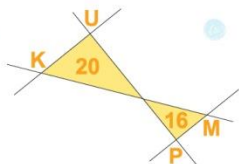

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

ZAKLJUČEK

CILJI:

- POVEČATI PREDSTAVLJIVOST GEOMETRIJSKIH LASTNOSTI LIKOV IN TELES V PROCESU POUČEVANJA GEOMETRIJE
- POVEČATI ZAINTERESIRANOST ZA GEOMETRIJSKE PROBLEME
- PRIKAZATI UPORABNOST GEOMETRIJE IN MATEMATIKE V PRAKTIČNIH PRIMERIH
- SEZNANITI IN NAVAJATI UČENCE / DIJAKE / ŠTUDENTE NA UPORABO SODOBNE TEHNOLOGIJE

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST